

APOSTOLUL

CURIERUL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DIN BUCUREȘTI

APARE DE DOUA ORI PE LUNĂ

Redacția și Administrația :
ARHIEPISCOPIA BUCUREȘTIILOR

ABONAMENTUL } pentru preoți, diaconi și instituții 150 lei pe an
} pentru căntăreți și paracliseri 100 lei pe an

SUMARUL

1. Dreptatea și mila *Senex*
2. Chipuri de preoți *Pr. Nicolae-Boteanu*
3. Comentarior practic *Pr. Marin C. Ionescu*
4. Rugăciunea Mântuitorului *Pr. Manea Popescu*
5. Prima apologie *Diac. A. N. C-tinescu*
6. Plan de predică *Pr. Marin C. Ionescu*
7. Mișcarea misionară *Referent*
8. Cronica internă *Referent*
9. Cronica externă *Cronicar, Pr. Stelian Iliescu*
10. Parohie vacanță, etc. *

Dar, dreptatea Sa ultragiată cerea o satisfacție, o compensație; fără de care nu se putea readuce omul în starea de grație din care căzuse prin păcat.

Stătea în cumpănă Dreptatea și Mila.

După Dreptate omul trebuia pierdut; după Milă, salvat. Justiția cere o satisfacție completă.

Omul a păcătuit împotriva lui Dumnezeu; a săvârșit o gravă injustiție. Această nedreptate cerea o compensație. Și plata păcatului e moartea... Deci, dacă ar fi lipsit Mila lui Dumnezeu, omul trebuia să repare nedreptatea săvârșită, cu nimicirea sa.

Dar, mila nu anulează dreptatea și nici nu o face inoperantă. Însă, între Dreptatea lui Dumnezeu și om păcatul pusese o prăpastie peste care numai Mila putea întinde puntea de trecere. După dreptate omul trebuia să piară: Fiat justitia, pereat mundus; după milă, cruțat. Și fără repararea prejudiciului adus Dreptății divine o împăcare a omului cu Dumnezeu era cu nepuință. Această reparație, această compensație — omul, cu propriile sale puteri, nu o putea realiza fără să se nimicească.

Însă, Dumnezeu în nemărginita Sa iubire de om, nu voește moartea păcătosului. Exigențele Dreptății divine sunt compensate de Mila divină. Raportul între Dreptatea și Mila divină nu e un raport de circumstanțe atenuante. Dreptatea se pretinde a fi satisfăcută complet; Mila de asemenea se pretinde satisfăcută complet.

Cine putea realiza această antinomie? De sigur, lui Dumnezeu toate-I sunt posi-

DREPTATEA ȘI MILA

JERTFA

Adam, primul om, neascultând de poruncă a fost lipsit de toate prerogativele cu care-l înzestraseră Dumnezeu, creîndu-l. Din momentul căderii în păcat — omul, lipsit de grația divină, cade într-o asemenea decrepitudine morală, încât s'a aflat în neputință, prin propriile sale mijloace, de a se reabilita și împăca cu Dumnezeu. Căci, justiția divină a fost atât de grav ultragiată încât, de n'ar fi fost mila și filantropia lui Dumnezeu — omul trebuia să fie readus în starea de neființă din care fusese scos. Și dacă Dumnezeu a îngăduit, ca omul să nu fie nimicit, — această se datorește filantropiei Sale.

bile, afară de păcat. Dar Dreptatea și Mila Lui lucrează pentru om și în funcție de puterea lui de înțelegere a acestor atribute divine. În conștiința omului trebuia cu necesitate ca aceste două noțiuni, justiție și milă, să rămână cu funcțiunea lor deosebită, fără confuzie și fără anulare. Dreptatea completă, mila completă.

Teribilă dilemă! Dreptatea lui Dumnezeu se cere satisfăcută complet; Mila lui așijderea.

Era omul capabil să rezolve această dilemă cu propriile sale puteri, mai cu seamă după ce căzuse din starea de grație? Legea veche întrezărea imposibilitatea, de aceia a instituit, pentru repararea prejudiciului cauzat Justiției divine, jertfa de animale. Dar, această jertfă era numai un simbol, numai o închipuire, un antitip al jertfei celei adevărate. Astfel dar, pentru concilierea celor două antinomii: Dreptatea și Mila, a trebuit un Răscumpărător. Un Răscumpărător care, prin jertfa lui să poată da satisfacție întreagă Justiției lui Dumnezeu și în același timp, să facă operantă Mila divină, fără prejudiciu pentru Dreptate. Trebuia o jertfă care să prefacă în realitate simbolul jertfei din Legea Veche.

Însă aceasta n'o putea împlini de cât cineva, care deodată să realizeze în sine

cele două esențe antagoniste: divină și umană. Trebuia un Dumnezeu-Om.

În iconomia dumnezească aceasta era singura soluție care putea readuce pe om în grația lui Dumnezeu și a-l împărtăși de harul Lui.

Misterul Intrupării, al Patimilor și al Invierii Domnului Iisus Christos e consecința satisfacerii celor două postulate: Justiția și Mila.

Jertfa Dumnezeului-Om Iisus Christos este satisfacerea Justiției și a Milei. Ca om Mântuitorul satisface în întregime Dreptatea divină prin Patimile și Moarte Sa; ca Dumnezeu, El face operantă Mila prin Invierea Sa.

O, adânc al nemăsuratei Tale bunătăți, Doamne! Analogiile și comparațiile noastre omenești, întru înțelegerea acestui mister între mistere, nu sunt de cât palide imagini ale unor realități care întrec cu mult puterea noastră de înțelegere. Numai atunci vom putea avea o viziune mai adecuată, când experiența noastră personală ne va pune în poziția să împăcăm dreptatea și mila. Numai când ignoranța și neputința noastră de înțelegere, luminată de rază divină a jertfei personale, numai atunci va percepe — într'o slabă măsură, bine înțeles — ceva din marea taină a Jertfei Mântuitorului.

SENEX

CHIPURI DE PREOȚI

9.

Diaconul Mihail din Târgoviște

— Începătorul cărților cu tipic românesc —

Pe când domnea în Țara Românească vestitul voivod Matei Basarab, iar pe scaunul Ungrovlahiei ținea cârja vrednicul mitropolit Ștefan, diaconea în Târgoviște un diacon minunat numit Mihail. De neamul lui era de jos. Pe tată-său îl cheama Gherghina și pe mamă-sa — ca pe atâtea țărance — Ileana. Copilul lor, Mihai, se alipise de mitropolia din Târgoviște și aci învățase carte și cântări. Înțelegea limba grecească și nu-i era necunoscută nici limba slavonească în care se slujea atunci prin bisericile noastre; dar nu-l întrecea nimeni la cântare și mai cu seamă la tipic. Și nu era ușor tipicul sfintelor slujbe, mai ales în vremea aceea când preoții, în mulțimea lor, nu știau slavonește, iar evlavia întru îndeplinirea întocmai a rân-

duelilor bisericești înfipsea rădăcini puternice în inima credincioșilor.

Dacă nu-i ușor să faci un botez, după tipic, atunci când nu înțelegi limba în care sânt scrise arătările tipicale și rugăciunile rânduite, cu cât mai greu să săvârșește slujba unei sfințiri de biserică! Nici azi nu se încumetă orișicare protopop să facă pe protosul la o sfințire de biserică, de și sfânta slujbă o avem pe limba noastră. Ce să mai zic de slujba înmormântării preoților de mir! Dacă azi, în București, cu școli de cântare și de tipic, e atâta hazmodie la înmormântarea preoților că-ți vine să lași cu limbă de moarte cine și cum să-ți slujească la mormânt, închipuește-ți ce putea fi pe vremea diaconului Mihail cu preoți

fără învățătură, cu cărți în limbă streină!

Adevărat! Să citești cinci zăcale din Apostol, urmate de alte cinci din Evanghelie, să zici atâtea rugăciuni de deslegare, să cânti sedelne, antifoane și fericiri, să întonezi mai ales Canonul morților alcătuit din nouă pesne, fiecare de câte cinci sau patru tropare, învrastate cu ectenii și icoase, apoi Laudele cu troparele lor, filosoficele stihiri ale lui Damaschin, la urmă cu duioasa cântare: Veniți fraților să dăm mortului sărutarea cea mai de pre urmă, să nu lași irmoasele din Canonul cel mare și să sfârșești, îngropându-l, cu „otrustul cel desăvârșit“, — nu este nici de cum ușor lucru ca să fie toate pe șartul lor, mai ales când sânt scrise în limbă streină. Unde mai pui că atunci nici toate cărțile nu aveau slujba rânduită în același chip.

Diaconul Mihail era chemat la toate înmormântările. El vedea toate aceste nepotriviri și neștiințe din care ieșeau chiar gâlcevi între slujitori, dar nu putea ajuta mult. Căci diaconul este numai un ajutor neînsemnat al preotului și el n'are cuvânt neîntrebat. El nu se poate îmbrăca până nu-l binecuvintează preotul, nu poate zice ectenie până nu-i poruncește preotul, n'are voie să ridice Evanghelia depe sfântul pristol. Și la sfânta împărtășanie diaconul nu vine până nu-i zice preotul: apropie-te, diacone. — O glumă nevinovată diaconească sună că, după sfârșitul slujbei, când e vorba, în graiu bisericesc, de mângâerea fraților împreună-slujitori și ostenitori, preotul nu zice diaconului: apropie-te, ci: depărtează-te, diacone.

Dar gândul pironit nu-l poți îndepărta ușor iar pe diaconul Mihail îl pironia locul gândul, cum ar putea îndrepta această slăbiciune a slujbei bisericești. După multă frământare s'a oprit la noima eretică pentru acel timp: ce-ar fi dacă slujba bisericească, măcar a înmormântării preoților, că e mai grea, s'ar tâlmăci pe limba românească? Cum este într-o câțiva pedepsit într-o ale cărturăriei, n'are decât să apropie izvoadele grecești și slavonești, să mai întrebe ici și colo pe alții mai iscusiți într-o acestea și să dea pe rumânie slujba. Adică să fie un păcat dacă slujba Domnului se va săvârși mai cu rost pe limba neamului său? Să nu fie! Dar ce va zice părintele mitropolit când îi va cere binecuvântarea pentru înfăptuirea acestui gând?

Într-o chilie din dreapta mitropoliei din Târgoviște, mitropolitul Ștefan cere, în fierbinte rugăciune, de la Dumnezeu a cărui icoană a Înălțării, supt candelă de argint, stă deasupra lui, luminare pentru deslegarea unei întrebări ce-i apasă greu cugetul: —

Voia lui Dumnezeu m'a ridicat dela căsuța umilită a părinților mei din Costești-Vâlcii, de lângă mănăstirea Bistrița, și m'a pus mitropolit a toată țara Ungrovlahiei. Deci de gâtul meu atârână sarcina mântuirii tuturor creștinilor Țării Românești. Mântuitorul Hristos va să caute și să ceară din mâinile mele sufletele oilor celor cuvântătoare ce mi-au fost date în seamă. Dar cu cine să le duc la pășunea cea mântuitoare când preoții mei sânt atât de neînvățați. Hulnicii de lege îmi fac imputare pentru grosimea și grubia lor că nu știu sluji nici tainile bisericii, că nu cunosc nici rânduelile și tipicurile sfintelor slujbe. Dar iarăși, Doamne, cum să poată, bieții de ei, da învățătură când nu cunosc limba slavonească a cărților de slujbă. Măria Sa Vodă Matei tipărește cărți bisericești și le dăruiește cu prisosință; dar afară de Cazania de la Govora și de la Deal scrise pe limba noastră românească, câți din preoții mei înțeleg pe celelalte tipărite în limba slavonă. Doamne, cuvântul tău cel viu-făcător îl înțeleg Luteranii cei despărțiți de biserica râmleană, căci îl dau pe înțelesul credincioșilor lor, iar creștinii tăi ortodocși români stau în întunec căci nu înțeleg limbă streină. Doamne, n'am puterea să cer de la tine deslegare ca să tâlcuesc luterănește cuvântul sfântului apostol Pavel care zice: „în sfânta biserică mai bine e a grăi cinci cuvinte cu înțeles, de cât zece mii de cuvinte neînțelese în limbă streină“; dar cer, Doamne, să mă deslegi ca să încep a tipări în limba neamului meu, românește, tipicul și lămurirea slujbelor sfintei tale biserici. Trimite-mi, Doamne, ajutorul tău prin lucrul clericilor mei.

Grăbit intră diaconul Mihail și cu căldură în glas, cu mâna ridicată ca pentru ectenie, cu ochiu aprins povestește părintelui mitropolit rușinea îndurată de preoțimea târgovișteană. Au înmormântat pe preotul de la biserica Sfânta Vineri din dosul palatului domnesc. Când a fost la ocolirea bisericii preoții s'au încurcat la slujbă și s'au gâlcevit rău între ei, căci nici nu pricep rugăciunile slovenești și nici nu se potrivesc toate

moltivenicele. Prea sfinte, Măria Sa Matei Vodă era în foișor; a văzut aceasta hazmodie și a clătinat trist din cap. Parcă-i citeam pe față: eu tipăresc cărți bisericești pentru țări îndepărtate și preoții mei nu știu nici slujbă să facă. Prea sfinte, eu m'am gândit mai de mult, dar acum mi-am luat îndrăzneala să-ți cer binecuvântarea ca să tălmăcesc în limba noastră slujba înmormântării preoților. Invinuește-mă că sânt luteran, ia-mi darul diaconiei: eu acum cred că Luteranii sânt plăcuți Domnului pentru această faptă a lor, că dau cuvântul Domnului pe limba norodului.

L-a mângâiat pe mitropolit avântul tineresc al diaconului. Era semn că Dumnezeu îi trimitea grabnic ajutorul său. Dar cum cumințenia bătrânilor întovărășită cu iuțimea tinerilor croește cărări trainice pe care urmașii le-or lărgi și le-or înfrumusețea, tot așa din sfățuirea lor ieși că diaconul Mihail tăie jumătate din gândul său și primi binecuvântarea mitropolitului ca să alcătuiască slujba înmormântării preoților după izvoade grecești și slavonești, cu rugăciunile în slavonește dar cu arătările tipicului în românește.

Și așa ieși din tiparnița vestită a minunatului scaun domnesc al Târgoviștei o cărțuție cu chenare frumoase și cu litere negre și roșii, intitulată: „Cartea ce să cheamă pogribania preoților mireni și a diaconilor, cu voia și cu blagoslovenia preasfințitului părinte arhiepiscop Ștefan mitropolitul Țării Rumânești, în zilele Domnului Matei Basarab Vodă, cu cheltuiala iero-diaconului Mihail. Și s'au tipărit în Târgoviște vă leat 7159, iară de la nașterea lui Hristos 1650, luna lui Noemvrie în 22 de zile“.

Se făcea un început fericit, căci după un an mitropolitul Ștefan începea să tipărească alte slujbe tot în acest chip. Erău crainicii cari vesteau sosirea zilei când numai cuvânt românesc va suna în de Dumnezeu scutita biserică a Românilor.

* * *

Iar tu frate preot pomenește la sfintele liturghii pre robii lui Dumnezeu: Gherghina, Elena: (părinții), Mihail diaconul, Despina diaconasa (soția). Așa se roagă de tine întocmitorul slujbei ce se va cânta și deasupra groapei tale.

Preotul NICULAE
de la biserica Boleanu

COMENTARIU PRACTIC

„Voi sunteți sarea pământului.
„Voi sunteți lumina lumii“.

Cuvintele acestea sânt miezul și sigiliul Noului Testament. Pentru ca să le pătrundem înțelesul mai cu ușurință, e destul să ne gândim la faptul că sarea se găsește în trupul fiecărui om ca și în trupul oricărui animal. Câtă sare nu cuprinde în sine sucul hrănitor pe care plantele, ierburile și florile îl sug din sânul pământului!

Sânul munților este căptușit cu sare; iar în mijlocul mărilor și al oceanelor stau neclintiți munți străvechi de sare, cari fac ca apa lor veșnic stătătoare să nu se strice și să nu pună în primejdie viața omenească.

Ploile roditoare, care se revărsă pe fața pământului, isvorăsc din vaporii ridicați din apa mărilor și a oceanelor.

Cineva mă întreabă în șoaptă: De ce atunci apa ploilor este dulce și nu sărată? Răspund fără zăbavă: Fiindcă puterea și înțelepciunea lui Dumnezeu a rânduit ca sarea să nu se poată evaporă odată cu apa mărilor și oceanelor!

1. Sarea dă gust bucatelor! Tot așa și preotul grăitor al adevărilor evanghelice înseninează frunțile și îndulcește amarurile sufletești ale multor credincioși, cari se lasă biruiți de necazurile acestei vieți pământești. El atăță, aprinde și sporește darul și gustul de viață tuturor desnădăjduiților și obijduiților soartei. Creștinul care-și adapă sufletul cu isvorul adevărului evanghelic trece prin viață neatins de otrava amărăciunilor pământești, tocmai așa cum peștii cari trăesc în apa sărată și amară a mărilor au carnea cea mai dulce și sunt cei mai gustoși la mâncare.

2. Sarea se luptă cu stricăciunea și o împiedică să se întindă mai departe. Cine poate să păstreze carne și orice fel de alimente fără prezervativul sării?!

Cine ar putea și cine ar trebui oare să lupte mai cu înverșunare împotriva stricăciunilor și cine ar putea să stăvilească cataracta păcatelor decât preotul și slujitorul

lui Hristos, pe care El însuși îl denumeste sarea pământului?!

Niciodată pământul n'a înnotat în atâta stricăciune morală ca în vremurile noastre! Numai preotul și predicatorul cuvântului lui Dumnezeu trebuie să pună piept în fața răului cotropitor.

3. Sarea îngrașă! Câte ținuturi ar rămâne sterpe și neproducătoare dacă n'ar fi îngrășate cu sare?!

Câte obștii creștine nu sânt lipsite de puteri roditoare numai fiindcă sânt streine de sarea cuvântului evanghelic!

II.

Pliniu spune: „Sarea înțeapă, arde, svântă și usucă“.

4. În adevăr sarea înțeapă și arde. Tot așa trebuie să ardă și adevărul evanghelic rostit de limba sfinților slujitori. Pe cine înțeapă și arde oare adevărul evanghelic? Pe creștinul copleșit de păcate! Ori de câte ori Evanghelia isbește în păcat, se supără păcătosul.

Preotul trebuie să înțeleagă ca în predicile sale să rostească nu numai cuvinte blajine, ci și vorbe pline de foc care să înțepe și să străpungă platoșa păcatelor în care se îmbracă mulți creștini ai vremurilor noastre. Nu în zadar Duhul Sfânt s'a pogorât în ziua Cinczecimei asupra Apostolilor sub chip de limbi de foc!

5. Sarea svântă și usucă! Așa trebuie să svântă și să usuce cuvântul puternic al predicatorului evanghelic toate rănile deschise și umede ale credincioșilor săi.

6. Sarea ajută sistemului nostru osos și ne asigură ținuta dreaptă a trupurilor noastre.

Tot asemenea și rostitorii Cuvântului Dumnezeuesc ne păstrează ținuta dreaptă a sufletelor noastre. Ei sânt stâlpii vieții noastre sufletești!

III.

Intrucât sarea nu poate să influențeze de cât numai asupra lucrurilor cu care se învecinește, Mântuitorul a socotit că puterea lucrătorilor săi ar fi o putere prea mărginită, dacă ar fi numai o putere de sare și de aceea adaogă aceste cuvinte: „Voi sântei lumina lumii!“ ceea ce cu alte cuvinte ar fi: după cum lumina nu se poate împiedica de nimic în lumea aceasta fără margini, tot așa și lucrarea slujitorilor săi nu va cunoaște în calea sa alte hotare decât hotarele lumii înconjurătoare. Numai așa înțelegem de ce

Mântuitorul a zis „sarea pământului“ și „lumina lumii“.

Dumnezeu este izvorul luminii: „Și a zis Dumnezeu să fie lumină și lumină se făcu“. Facerea I, 3. Intunerecul, care ținea totul în brațele sale, se desfăcu și razele binefăcătoare ale luminii începură să splintească firea întregă. Lumina este izvorul vieții.

Viața omenească și viața dobitoacelor și a ierburilor s'ar ofili, s'ar îngălbeni și ar pieri fără ajutorul luminii binefăcătoare.

Sufletele credincioșilor tânjesc amarnic fără lumina vestitorilor cuvântului evanghelic.

Lumina Evangheliei este o lumină caldă și dulce. Ea încălzește și înmoaie inimile cele mai aspre și dospește întreaga viață a credincioșilor ei.

Sarea e amenințată de stricare, iar lumina de întunec.

Sarea se strică de apa ploilor și numai e bună decât să fie călcată în picioare. Tot asemenea se întâmplă și cu slujitorii lui Dumnezeu isbiți de ploaia slăbiciunilor omenești.

Zăpada călcată în picioare se prefăce în noroiu, dar niciodată noroiul nu se mai întoarce în zăpadă. Tot așa de primejdioasă este și căderea slujitorului divin în noroiul slăbiciunilor pământești.

Sarea se mai strică ori de câte ori este închisă în vase lipsite de aer. Preoții și slujitorii adevărului evanghelic cad în mrejele neputințelor și devin inutili obștiilor creștine ori de câte ori și-ar încuia puterile sufletești cu lacătul pasivităților molatice și bolnave.

Intunerecul frânge puterea luminii. Ciupercile nu cresc decât în miez de noapte; iar dimineața când răsare soarele tânjesc și pier. Tot așa și păcatele — ciupercile otrăvitoare ale sufletelor noastre — nu se prăsesc decât la întunec.

Lumina Evangheliei le descopere și le curăță din rădăcini.

Să fim sarea pământului; dar nu stâncă nesimțitoare de sare ca soția neascultătoare a lui Lot!

Să fim lumină lumii; dar nu stâlpi de lumină ca cel care conducea poporul Israel prin pustiu în miez de noapte, ci lumină vie, puternică, mișcătoare, pilduitoare și premenitoare de suflete!

Pr. Dr. MARIN C. IONESCU
Biserica „Sf. Ștefan Cuibu cu Barză“.

RUGACIUNEA ARHIEREASCA A MÂNTUITORULUI ÎN GRADINA GETSIMANI

Cuvinte asupra evangheliei care se citește în Duminică dela 27 Maiu 1928.
(Ioan XVII 1-13).

1. În grădina Getsimani se ia cea din urmă hotărâre asupra mântuirii omului din păcat. Iisus e gata să se jertfească pentru a împacă dreptatea divină.

2. Mântuitorul se roagă pentru sine însuși. El cere să fie proslăvit pe crucea Golgotei pentru că: 1) Prin aceasta să străluncească și mai mult slava Tatălui; 2) Numai prin proslăvirea Fiului și Tatălui e cu putință mântuirea păcătoșilor; numai astfel pot ei câpăta viața veșnică și 3) Între proslăvirea Lui și înfăptuirea saroinei Sale de mijlocitar e legătura foarte strânsă. V. 1-5.

3. Iisus se roagă pentru Apostoli, prin care vor fi întinse în urmă roadele mântuirii. — V. 6-19.

4. Iisus se roagă și pentru cei ce vor crede în El, prin cuvântul de mărturisire al Apostolilor, deci și pentru noi. Rugăciunea creștinului. V. 20-26.

* * *

1. Frați creștini. Se termină *Cina cea de taină*. Domnul spusese ucenicilor Lui tot ceea ce trebuiau să știe despre cele ce urmau să se întâmple îndată. În urmă se retrăsese cu ei în grădina Getsimani. Înainte de a urca Golgota, Mântuitorul trebuia să treacă prin această grădină, căci dacă Golgota e pragul împărășiei lui Dumnezeu, atunci Getsimani e lumina cu ajutorul căreia poți găsi acest prag și nu altul, — Getsimani este degetul arătător, care te îndreptează spre împlinirea voinei lui Dumnezeu. Fără Getsimani, nu puteam avea Golgota și fără Golgota nu era cu putință mântuirea omului din păcat. Deci, iată pentru ce îl găsim pe Mântuitorul în Getsimani, înainte de a se urca pe Golgota: pentru a înlătura orice piedică, care i-ar fi oprit calea spre Golgota, pentru a hotărî în chip definitiv mântuirea omenirii, pentru care primise trup omenesc, propoveduise și se smerise în tot timpul vieții pământești. Iubiți frați. Cuvântul *Getsimani* este un cuvânt ebraesc care înseamnă pe românește teasc de presat fructe sau semințe uleioase. Teasca alege ceea ce este mai de preț dintr-o fructă — uleiul — de ceea ce e coajă și osătură. Ce potrivire minunată între numele acestei grădini și ceea ce s'a întâmplat în ea în noaptea aceea când Mântuitorul a intrat aci ca să se roage! Mântuitorul, având trup omenesc — deși fără de păcat, totuși trăia prin el ca orice și ce om, cu simțiri de bucurie, durere, foame, sete, teamă etc. În grădina Getsimani, teasc dumnezeesc, toate aceste simțiri trebuiau să se topească pentru a rămâne una singură: simțirea curat spirituală de a împlini pedeantregul voința lui Dumnezeu. Dacă Mântuitorul a avut nevoie de acest teasc amuțitor al oricărui gând pământesc, cu cât mai vătos noi cei ce trăim prea mult prin trup și prea puțin în duhul vieții nemuritoare? Deci, nu vă temeți atunci când greutățile și suferințele apasă prea greu asupra voastră. Nemăsurat mai multe și mai grele au apăsât asupra Mântuitorului.

Nu vă speriați când fiorii morții vă îngheață inima. Într'altă formă ei sunt teasca care distruge tot ceea ce e trecător și nefolositor, pentru a rămâne ceea ce e veșnic și plăcut lui Dumnezeu.

* * *

2. În grădina Getsimani Mântuitorul se roagă. Sfinții evangeliști ne spun de multe ori despre Mântuitorul că se ruga, retrăgându-se singur deoparte. Niciodată însă nu ne arată ce se ruga. Aci, astfel a voit Dumnezeu, ca să știm și noi cuprinsul rugăciunii Domnului. Sf. evanghelist Ioan ne dă în întregime rugăciunea din Getsimani. Ea este ca și o oglindă minunată, care ne ajută să privim în lăuntrul sufletului Mântuitorului. Ah! Doamne, cine-ar putea vreodată să măsoare cu privirea lui omenească nesfârșitele comori adunate în sufletul Mântuitorului și dacă le-ar vedea pe toate, cum le-ar putea îmbrăca în haina perfectă a cuvântului omenesc! Deci nu această să încercăm a face, în cele ce urmează, ci mai vătos să ne mulțumim chiar cu stropi din lumina acestei dumnezeiești rugăciuni, cari pot aprinde și în sufletele noastre focul curățitor al rugăciunii. Pentru aceasta, deschide-ți larg porțile sufletului, căci iată Domnul se roagă: „Părinte, a venit ceasul; proslăvește pre Fiul Tău, ca și Fiul Tău să Te proslăvească pe Tine. Căci Tu l-ai dat Lui stăpânire peste tot trupul, ca la tot ce ai dat Lui să le dea lor viață veșnică. Și aceasta este viața cea veșnică ca să Te cunoască pre Tine, unul adevăratul Dumnezeu și pe cel pe care l-ai trimis pre Iisus Hristos. Eu Te-am proslăvit pre Tine pe pământ; lucrul pe care Mi-l-ai dat Mie ca să-l fac, l-am săvârșit. Și acum proslăvește-Mă Tu, Părinte, la Tine însuși, cu slava pe care am avut-o la Tine mai înainte până a nu fi lămea”. (v. 1-5). Astfel se roagă Domnul pentru sine. Încă un pas și El trebuia să stea în fața morții: „Părinte, a venit ceasul”. Și ce cere Mântuitorul în această împrejurare? Să fie proslăvit, adică să fie îmbrăcat, cum spune El însuși mai pe urmă, în slava pe care a avut la Dumnezeu Tatăl din vecinicie. Prin aceasta, iubiți frați, Mântuitorul se arată ca Fiul al lui Dumnezeu și ca fiind Dumnezeu adevărat. Pe acesta ni-l-a dat noi: Tatăl ceresc, pentru ca toți cei ce vor crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică. Doamne, în fața suferințelor, ca și în fața morții, dă-ne puterea să nu ne gândim la altceva și să nu-Ți cerem altceva decât slava pe care Tu ne-ai dat-o când ne-ai creiat, slava pe care și noi oamenii am avut la Tine, înainte de a cădea robi păcatului! Mântuitorul cere să fie proslăvit nu pentru folosul Lui personal, ci pentru că prin aceasta se întâmplă trei lucruri deopotrivă de mari și de importante în iconomia dumnezeiască. Cari sunt acestea? Iată-le: 1) „Proslăvește pre Fiul Tău, ca și Fiul Tău să Te proslăvească pe Tine”. Deci scopul rugăciunii Mântuitorului e ca slava Tatălui ceresc

să strălucească cu toată puterea în momentul când El va fi răstignit pe crucea Golgotei. Ce învățătură mare putem scoate de aci! Ce facem noi când ne găsim în luptă cu necazurile și suferințele vieții acestea? Facem să strălucească slava lui Dumnezeu, binecuvântându-l ca și dreptul Iov: „Domnul a dat, Domnul a luat, fie numele Domnului binecuvântat”; sau cântim împotriva lui Dumnezeu și în loc de slavă îmbrăcăm numele Lui în cuvinte de ocară și blestem? Dumnezeu să ne ajute ca în orice împrejurare să nu dorim altceva decât proslăvirea lui Dumnezeu.

Al doilea, Iisus cere să fie proslăvit pentru că numai astfel păcătoșii pot căpăta mântuirea și deci viața veșnică. O! mult îndurătorule Iisuse, iubirea Ta e aceeași chiar acum când nimic nu Te mai desparte de moarte; sudorile Tale curg amestecate cu sânge din pricina oamenilor și inima Ta e alături de ei! Tatăl se cuvine să-L proslăvească, pentru că l-a dat putere asupra întregii firii, deci și a omenirii și i-a dat această putere cu scopul să facă partași vieții veșnice pe toți cei ce vor cunoaște pe Tatăl și pe Fiul și vor crede în poruncile descoperite. Cât timp Domnul a umblat în trup omenesc și în chipul smereniei printre oameni, prea puțini L-au putut cunoaște pe El și pe Tatăl din cer—și, și mai puțini fuseseră aceia cari gustaseră cuvântul vieții veșnice. Acum sosise momentul când omenirea întreagă putea să privească slava Golgotei și să cunoască în Iisus pe trimisul lui Dumnezeu, iar în Dumnezeu pe Tatăl care iubește și așteaptă întoarcerea tuturor în brațele Sale deschise. Frați creștini. Proslăvirea Mântuitorului pe crucea Golgotei ne ajută și nouă să ajungem la cunoașterea adevăratului Dumnezeu, și să ne împărtășim din darurile vieții veșnice?

Al treilea, Mântuitorul cere să fie proslăvit pentru că prin aceasta se pecetluiește definitiv înfăptuirea sarcinii Lui de mijlocitor: „Eu Te-am proslăvit pe Tine pe pământ; lucrul am săvârșit pe care Mi-l-ai dat să-l fac, acum mă proslăvește Tu, Părinte“. Domnul nu a cerut nimic acestei vieții pământești; a dat totul pentru a nu primi în schimb nimic; a căutat numai slava lui Dumnezeu, a săvârșit lucrul pe care Dumnezeu—Tatăl l-i încredințase. Cel ce nu caută slava oamenilor, primește slava lui Dumnezeu. Doamne ajută-ne și nouă să împlinim lucrul ce ni-ai dat dat astfel, încât să putem și noi cere slava Ta, atunci când va veni clipa să trecem pragul veșniciei.

* * *

3. Dar Mântuitorul se roagă și pentru Apostolii Săi, pentru cei cari lăsaseră totul și se alipiseră trup și suflet de El. Câtă duiosie, nespusă dulceață răsare din cuvintele pe cari Domnul le îndreptează către Tatăl pentru ucenicii Lui. Durerea l-a apropiat mai mult de ei, și moartea, care se pare că desparte pe orice om de cei din jurul lui, pe Mântuitorul îl face una cu apostolii Săi. Cel din urmă cuvânt Mântuitorul îl grăește pentru cei ce rămân să poarte greutățile ispitei. Și cât de puternic și de înțelepțește își întemeiază Mântuitorul rugăciunea pentru Apostoli! Sunt ei sau

nu vrednici să fie priviți cu îndurare și să primească ajutorul lui Dumnezeu? O! cât de puțin ne întrebăm noi de aceasta atunci când e vorba să cerem ceva dela Dumnezeu! În mintea multora, Dumnezeu e dator să facă orice îi cere creștinul, fără să aibă dreptul să-l întrebe dacă merită sau nu.

Ascultați, frați creștini, cum Mântuitorul nu trece cu vederea acest lucru, ci El însuși se supune acestei îndatoriri dela care cu atât mai mult nu trebuie să ne abatem noi. El se roagă pentru ei pentru că descoperindu-le numele lui Dumnezeu, ei l-au primit și învățându-i cuvântul mântuirii, ei l-au păzit; au recunoscut că tot ce a făcut Iisus, a făcut prin puterea lui Dumnezeu și în sfârșit că Iisus este cu adevărat Trimisul lui Dumnezeu, în care s'au împlinit toate proorociile Vechiului Testament, în care s'a descoperit toată voința mântuitoare a Tatălui ceresc. Ce cuvinte frumoase are Mântuitorul pentru ucenicii Lui! Fericit sufletul despre care Mântuitorul poate spune acestea! Și cum va respinge Tatăl o asemenea rugăciune! Pentru astfel de suflete Mântuitorul se roagă neîncetat. Se roagă să fie păzite întru numele lui Dumnezeu și să fie unite la un loc în același gând și aceeași simțire, precum și El cu Tatăl una este. Împărăția lui Dumnezeu pe pământ se dezvoltă în baza a două condițiuni deopotrivă de necesar: paza lui Dumnezeu, care nu lipsește niciodată și unirea în iubire, credință și nădejde a credincioșilor, care atunci când lipsește, face nelucrative paza lui Dumnezeu. Dar rugăciunea Mântuitorului pentru apostolii Săi are și un alt scop cu mult mai înalt. El se roagă pentru ei, ca pentru aceia cari erau împuterniciți direcți ai Lui să ducă mai departe supravegheze și să administreze tainele mântuirii încredințate de El lor. Deci Mântuitorul nu-i amestecă cu restul mulțimii credincioșilor, ci îi așează departe ca pe aceia cărora avea să le încredințeze puteri deosebite și daruri mai înalte pentru buna păstorie a turmei credincioșilor și întărirea bisericii pământești. După înălțarea Lui la cer ei vor fi aceia prin care se va împărtăși credincioșilor binecuvântările mântuirii. Iată deci că și de aci putem înțelege că în ochii Mântuitorului unii sunt conducătorii, păstori duhovnicești ai turmei, înzestrați cu puteri deosebite și alta e turma credincioșilor, care nu se poate folosi de darurile jertfei decât prin instituțiunea preoției sacre întemeiată de Domnul. Cât de rătăciți sunt sectanți cari tăgăduiesc preoția sfântă instituită de Mântuitorul și pentru care s'a rugat în special, în Grădina Getsimani!

* * *

4. În rugăciunea Domnului găsim în sfârșit și cuvinte pentru cei ce vor crede, prin cuvintele apostolilor, în El ca Fiul și trimis al lui Dumnezeu: „Nu numai pentru aceștia (pentru apostoli) Mă rog, ci și pentru cei ce vor crede prin cuvântul lor în Mine“ (V. 20).

Deci Mântuitorul pe nimeni n'a uitat în rugăciunea Lui dumnezeiască: El întâiu, ca cel ce este capul; apostolii al doilea, ca cei prin care avea să se dea lumii mijloacele mântuirii și în sfârșit toți credincioșii la olaltă ca cei pentru care se pregătise mântuirea.

Știind acestea și crezând în Iisus ca în Mântuitorul dat de Dumnezeu tuturor celor ce vor crede, mai poate cineva să se lase întristat de necazurile acestei vieți, mai poate cineva să desnădăjduiască și să se lase amăgit că tot ce poate avea omul se găsește în lumea aceasta? Fără îndoială că nu. Mântuitorul se roagă și pentru tine, suflăte drag,—și ce întărire mai puternică vrei să ai decât aceea pe care ți-o dă rugăciunea Lui? Mântuitorul se roagă pentru tine, de unde înțelege cât de mult trebuie să te rogi și tu însuși. Mântuitorul se roagă pentru tine să fie păzit de ispitele

satanei, ca să sporească iubirea ta pentru toți din jurul tău încât să te simți una cu ei și ca să fii și tu acolo unde este El, adică în împărăția slavei, pe care El a deschis-o tuturor prin jertfa adusă pe crucea Golgotei. Poate fi altceva mai de preț decât lucrurile pe cari Mântuitorul le cere Tatălui pentru noi! Doamne, dă-ne putere să ne folosim de darurile mântuitoare ale rugăciunii! Tale ca să nu mai cerem altceva Tatălui decât cele ce Tu ai cerut pentru noi în grădina Getsimani, grădina durerilor mântuitoare, Amin.

Preot. MANEA POPESCU

PRIMA APOLOGIE A SF. IUSTIN MARTIRUL

XXV. În al doilea rând, din tot neamul omenesc noi cari adorăm pe Dionisos al Semelei și pe Apolon, fiul Latonei—despre ale căror fapte amoroase câte au făcut este și rușine a grăi, — și pe Persefona și pe Afrodita,—cele pasionate după Adonis, — ale căror mistere voi le sărbătoriți, sau pe Asclepios, sau pe oricare altul din toți cei crezuți zei, (acum) chiar sub amenințarea cu moartea i-am disprețuit pentru Iisus Christos, 2. și ne-am consacrat Dumnezeului nenăscut și nepătat, pe care nu-l credem (capabil) să meargă din pasiune după Antiopa și după altele asemenea ei, nici după Ganimida, nici având nevoie de ajutorul lui Thetis pentru a fi liberat de gigantul cu 100 de mâini, nici gândindu-se să piardă mulți Greci pentru Achile, fiul lui Thetis din cauza concubinei sale Brizeia. 3. Noi plângem pe aceia cari cred (asemenea lucruri) și recunoaștem pe demoni ca autori ai acestor fapte.

XXVI. În al treilea rând, după înălțarea lui Christos la cer, demonii au îndemnat pe unii oameni să se numească pe sine zei, cari nu numai că nu sunt urmăriți de către voi, ci-i socotiți demni de cinste: 2. Pe Simon, un oarecare samarinean, dintr'un sat numit Ghithon, care, sub domnia împăratului Claudiu, prin lucrarea demonilor făcând acte de magie în orașul vostru împărătesc Roma, s'a numit Dumnezeu și cu o statuie a fost cinstit de voi ca un zeu, statuie care a fost ridicată în râul Tibru (într'o insulă) între două poduri, având această inscripție latinească: *Simoni deo sancto*; 3. aproape toți Samarinenii, și câțiva din alte neamuri, ca pe primul lor zeu mărturisindu-l îl adoră; și pe o oarecare Elena—care cutreerese (pă-

mântul) cu el în acel timp, și care mai întâi a trăit într'o casă de prostituție — despre care ei spun că a fost prima lui manifestare. 4. Pe un oarecare Menandru, deasemenea samarinean, din satul Capparetea, fost ucenic al lui Simon, care îndemnat fiind de demoni, știm că a înșelat pe mulți în Antiohia cu arta sa magică, care a făcut să creadă pe ucenicii lui că nu va muri; și acum sunt unii de-ai lui cari spun acestea. 5. Pe Marcion din Pont, care încă și acum învață pe creduli, că este alt Dumnezeu mai mare decât Creatorul; acesta (Marcion) cu ajutorul demonilor, în tot neamul omenesc a făcut pe mulți să spună blasfemii și să nege pe Dumnezeu creatorul universului, iar pe altul, ca mai superior, să-l mărturisească ca pe cel ce a făcut lucrurile cele mai superioare. 6. Toți cei cari sunt siguri despre acestea, după cum am spus (cap. 7,3) se numesc Creștini, întocmai cum numele de filosofie este comun, deși învățăturile filosofilor nu sunt aceleași. 7. Iar dacă acele calomnii amintite ei le înfăptuiesc: stingerea luminilor și destrăbălarea fără măsură, și mâncarea de carne de om—noi nu cunoaștem; însă noi știm că ei nu sunt urmăriți, nici omorâți de către voi pentru aceste învățături (dogme). 8. Este pentru voi și o carte cu toate creziile în ființă, pe care dacă voiți s'o citiți, v'o dăm.

XXVII. Iar noi, ca să nu facem o nedreptate sau o impietate, învățăm că este o crimă să expui pe copii: întâi fiindcă aproape pe toți îi vedem înclinați spre destrăbălare, nu numai fetele, ci și băieții; și după cum cei vechi creșteau turme de boi, de capre, de oi și de cai, tot așa acum se cresc copiii numai în vederea destrăbălării. La orice popor se găsește o mul-

time de femei, ființe de un sex îndoelnic, destrăbălate, (cari trăesc) pentru această crimă. 2) Voi luați pentru aceasta recompense, tributuri și impozite, când ar trebui să o distrugeți din imperiul vostru. 3) Și printre cei cari abuzează de acești (nenorociți), cineva pe lângă o faptă fără Dumnezeu, nepioasă și necurată, poate păcătuiește, cu un copil, cu o rudă sau un frate.

4) Unii prostituiază proprii lor fii și soții, iar alții în public se mutilează pentru destrăbălare, și celebrează misterele mamei zeilor; fiecăruia din cei numiți de către voi zei îi dați ca simbol mare și misterios șarpele. 5) Acestea sunt faptele ce le faceți

în văzul lumii, și cu care vă cinstiți, pe cari ni le imputați că le practicăm noi la întunec; nouă celor nevinovați în a practica ceva din acestea nu ne aduce vre-o atingere, ci făptașilor și mai ales celor cari calomniază.

XXVIII. Șeful spiritelor rele este numit de noi șarpe și satana și diavol, după cum puteți vedea informându-vă din cărțile noastre; el va fi aruncat în foc împreună cu armata sa și cu oamenii cari-l urmează pentru a fi pedepsiți în veci; (astfel) a prezis Christos (cf. Mat. 25, 41).

Trad. de Diac. AL. N. CONST.

PLAN DE PREDICA SAU DE LECȚIUNE PRACTICĂ

PĂCATUL

I. *Pregătirea*: Pornind de la principiul formulat de Mântuitorul în cuvintele: „Pomul se cunoaște după fructe”, ajungem la următorul criteriu rațional: „Valoarea unui lucru se cunoaște după efectele sale”. Ca să ne putem da seama mai ușor de primejdia păcatului, vom trece pe dinaintea ochiilor efectele sale dezastruoase:

II. Anunțarea: **Păcatul.**

1. Păcatul judecat după regiunile stăpânirii sale:

a) Păcatul în Ceruri a copleșit oastea nenumărată a îngerilor, cari întru început erau atât de curați în cât străluceau ca stelele. El a provocat căderea din slavă a duhurilor necurate:

„Cum ai căzut din Cer, Luceafăr strălucitor, fiu al zorilor. Cum ai fost doborât la pământ tu, biruitorul neamurilor! Tu ziceai în inima ta: „Mă voiui sui în Cer, îmi voiui ridica scaunul de domnie mai pre sus de stelele lui Dumnezeu. Mă voiui sui pe vârful norilor, voiui fi ca cel Prea Înalt.” Isaia XIV, 12-14.

Am văzut pe Satana căzând ca un fulger din Cer”. Luca X, 18.

b) Pe pământ, păcatul a pricinuit căderea omului. Pământul își dădea roadele sale dela sine fără muncă obositoare și chinuitoare. Moarte nu era! Nu erau nici boale și nici suferințe. Adam, păcătuiind, a răsturnat toate aceste condiții fericite ale vieții pământești.

Sfântul Apostol Pavel ne spune că firea întreagă „suspînă cu suspinuri negrăite” pentru povara grea a păcatului.

c) Păcatul pe drumul Golgotei: Calvarul rupe zapisul păcatului și vindecă toată stricăciunea lui vătămătoare. Cerul se unește cu pământul ca să birue păcatul: Fiul lui Dumnezeu se pogoră din Ceruri; însă arena de luptă între El și păcat este pământul.

d) Păcatul în om! Aici își desfășoară păcatul marele lui dezastru! El nu lasă din ființa

omenească de cât niște ruinături înspăimântătoare, cenușă de foc mistuitor: un adevărat lad cu anticipație!

2. Păcatul judecat după manifestările și urmările lui:

a) Păcatul este o răsvrătire îndrăzneată împotriva Atotputerniciei divine!

b) Toate facultățile psihice prin care omul se aseamănă cu Dumnezeu, păcătosul le îndreptează împotriva Creatorului Său spre a-L profana și spre a se deda răului cu mai multă perversitate

c) Orașele copleșite de păcat: Sodoma și Gomora au fost nimicite printr-o ploaie de foc; neamul omenesc împovărat de păcate grele a pierit în valurile Potopului nescăpând cu viață de cât o singură familie.

d) Cea dintâi urmare a păcatului este **rușinea**. Oricât de mândru și oricât de nesimțitor ar fi păcatul, totuși în conștiința lui se rușinează, când cade în mrejele păcatului și roșeața de pe obraz îl trădează.

e) Altă urmare a păcatului este **goliciunea**. Păcatul rămâne pururea desvelit și păcătosul desbrăcat de harul sfințitor și de meritele ce-și câștigase pentru Ceruri.

f) Altă urmare fatală a păcatului este **frica**. Păcătosul nu se poate gândi la moarte fără să tremure de frica judecății din urmă.

g) Moartea cu întreg cortegiul ei de suferințe și cu putreziciunile ei este cununa păcatului!

h) Păcatul ne răpește Cerul pentru care am fost creați și ne asvârle în lad ca așternut picioarelor diavolești.

IV. Aplicarea: Rupând orice legătură cu păcatul, ne restabilim pacea noastră sufletească, ne recăpătăm fără întârziere echilibrul vieții noastre pământești și ne îndreptăm spre armonia înălțimilor Cerești!

Pr. Dr. MARIN C. IONESCU
Biserica „Cuiub cu Barză”

MIȘCAREA MISSIONARA

Activitatea Cercului Pastoral Sf. Treime Teiu dela 1 Ianuarie 1928 până la 6 Aprilie 1928:

Vineri 13 Ian. 1928. Adunarea s'a deschis prin serviciul Utreinii săvârșit de Pr. D. Mușățeanu ajutat de preoții și cântăreții cercului. A lipsit Păr. Ștefan Georgescu dela bis. sf. Dumitru Colentina, fiind bolnav. După terminarea slujbei, a vorbit Pr. Const. Negulescu, tălmăcind cap. VII. dela Matei și insistând cu multă greutate asupra tuturor chestiunilor importante din acest capitol, ce a fost tălmăcit numai jumătate, rămând restul pentru ședința dela 20 Ian. 1928. În urmă Institutul C. Șoltuz a împărțit cărți dela bibliotecă.

Vineri 20 Ian. 1928. Serviciul Vecerniei făcut de Preot. Nicolau dela bis. sf. Dumitru, Preotul Const. Negulescu a continuat tălmăcirea cap. VII făcând aplicații practice la viața creștinilor. Tot atunci membrii cercului au inaugurat redeschiderea cantinei școlare în localul nou dela școala de fete No. 36. Se știe că această cantină s'a înființat acum un an datorită stăruințli și contribuți bănești a membrilor conducători ai cercului pastoral. Institutul C. Șoltuz a împărțit cărți din biblioteca parohială.

Vineri 27 Ian. 1928. S'au citit ceasurele de cântăreții corului, Pr. D. Mușățeanu a vorbit poporului despre femeia samarineancă, făcând aplicări practice la viața de acum a creștinilor și dându-le îndemnuri la credința vie în Dumnezeu. După aceea s'au împărțit cărți din bibliotecă.

Vineri 3 Februarie 1928. S'a făcut slujba utreniei de către toți preoții cercului. În urmă a fost comemorat Institutul Șoltuz, mort chiar în ziua aceea la orele 12 a. a. Poporul a fost rugat să ia parte la înmormântarea sa din ziua de 5 Februarie 1928.

Vineri 10 Februarie 1928. S'a făcut slujba vecerniei de către Pr. C. Negulescu. A vorbit Pr. T. Iordăchescu despre Fiul pierdut. Într'o cuvântare lungă a explicat această pildă, dând învățăminte creștinilor. S'a făcut apel credincioșilor pentru ajutorarea familiei decedatului Șoltuz, strângându-se suma de lei 3700.

Vineri 17 Februarie 1928. S'a făcut slujba utreniei de către Pr. C. Negulescu, care în urmă a vorbit despre judecata viitoare, arătând într'o expunere înțeleasă cum va fi la venirea cea de apoi. Poporul a fost anunțat că Vinerea viitoare va vorbi Păr. Arhim. Scriban, despre „crematoriu“. S'au împărțit creștinilor cărți de citit din biblioteca parohială.

Vineri 24 Februarie 1928. S'a făcut serviciul vecerniei. Popor mult ca niciodată; la ora 7, $\frac{1}{4}$ a început să vorbească P. C. Arhim. Scriban despre Crematoriu. A fost ascultat cu multă atențiune. P. C. Sa a explicat cum sunt crematoriile în străinătate, ce căutare au și cum vor fi ai noștri să întărească aci această capiște păgânească. Pr. D. Mușățeanu a mulțumit călduros. P. C. Arhim. pentru frumoasa-i conferință și-a

anunțat poporul ca Vineri 2 Martie va vorbi Pr. M. Ionescu tot despre crematoriu.

Vineri 2 Martie 1928. S'a făcut ceasurele. Lume foarte multă, Pr. Marin Ionescu a vorbit cu mult entusiasm și cu multă convingere. A explicat poporului pe baza sf. Scripturi de ce trebuie să îngropăm morții și cumbate cu înverșunare crematoriului. Pr. D. Mușățeanu mulțumește în numele poporului pentru interesanta-i conferință și făgăduiește că creștinii de aci se vor lupta din răputeri pentru combaterea cuptorului de foc ce s'a pregătit celor morți. Anunță poporul că Vineri 9 Martie va vorbi Păr. Partenie dela Sem. Central.

Vineri 9 Martie 1928. S'a citit acatistul D-lui de către Păr. Marin Nicolau, care a vorbit poporului în lipsa Păr. Partenie despre însemnătatea sărbătorilor în viața creștinilor. S'au împărțit cărți dela biblioteca parohială. Poporul a fost înștiințat că Vinerea viitoare va vorbi Păr. Protoiureu al Circ. I. Zamfir St. Popescu.

Vineri 16 Martie 1928. S'a făcut slujba utreniei. Păr. Protopop, Zamfir St. Popescu a vorbit despre Sf. Cruce. Într'o cuvântare plină de avânt și frumos rostită, a arătat ce înseamnă pentru creștini cuvântul evangheliei de a lua Crucea și a urma lui Christos. Cu exemple vii și din viața omului a lămurit pe popor, cum trebuie urmat Domnul pe drumul anevoios, dar mântuitor al Crucii. Păr. Mușățeanu l-a mulțumit în numele poporului și al preoților din cerc.

Vineri 23 Martie 1928. După serviciul vecerniei, Păr. D. Mușățeanu a vorbit despre obiceiurile superstițioase. A lăudat obiceiurile strămoșești, arătându-le frumusețea și îndemnând pre creștini să le păstreze cu sfințenie și a combătut cu energie superstițiile ce decimează sufletul poporului român în fel de fel de chipuri. Dând exemple vii din viața de toate zilele pentru pericolul acestei plăgi sociale, o combate cu înverșunare. Anunță poporul că Vineri 30 Martie nu se ține adunare fiind seară de denie (Săpt. 5-lea) invitându-l pentru adunarea de Vineri 6 Aprilie când va vorbi P. S. Vicar Tit Simedrea.

Joi 29 Martie 1928. A vorbit Pr. D. Mușățeanu în atelierile Depoului tramvailor Comunale, Sos. Ștefan cel Mare. În fața unui auditor numeros, compus din lucrători și personalul de vagoane, a vorbit despre felul cum trebuie să-și crească omul copiii.

Vineri 6 Aprilie, 1928 după serviciul utreniei a vorbit P. S. Vicar Titu, dând învățături adânci și edificatoare pentru buna creștere a copiilor, cari se găseau mai ales în biserică, în număr foarte mare. Conferința a plăcut foarte mult și poporul a rămas foarte mulțumit de cuvântul sfânt al P. S. Vicar. Păr. Mușățeanu îi mulțumește în numele cercului și îl asigură că aci se va munci și în viitor cu râvnă în ogorul Domnului. Cu acest prilej, după plecarea P. S. Vicar, s'au adunat lei 2900 pentru ajutorarea săracilor, din cuprinsul cercului.

CRONICA INTERNA

Cu prilejul mărețelor serbări pentru împlinirea a 10 ani dela unirea Basarabiei cu patria mamă, înalt Prea Sfințitul nostru Patriarh-Regent Miron a ținut în catedrala dela Chișinău, în ziua de 29 Aprilie 1928, următoarea cuvântare, pe care o dăm în întregime ca model de simțire creștină și patriotică și profundă cugetare:

Iubiți Credincioși,

Incepând serbarea de azi a Unirii Basarabiei cu slujba din această frumoasă catedrală, cuvine se—ca buni creștini—să rostim împreună cu Apostolul Pavel: „Mulțumită lui Dumnezeu celui ce ne-a dat biruința. I (Cor. XV-57): Mulțumită și pentru darul său cel negrăit“ (II Cor. IX-15) al întregirii patriei și cu Basarabia, cerându-i plini de cucernicie, ca — precum ne-a ajutat, ca să rotunzim pământul părintesc—asa să fie cu noi și pe viitor, ca să-l putem îngriji și apăra dimpreună cu toate comorile poporului, care-l locuiește. Și —dacă Atotputernicul Dumnezeu va fi cu noi—, brațul nostru de apărare față de protivnici se va întări.

Iară de altă parte o sfântă îndatorire Ne cere, ca dela locul acesta să aducem în numele țării prinos de închinare tuturor Moldovenilor Basarabeni, cari în cursul vremurilor trecute au contribuit la menținerea dukuului românesc pe aceste meleaguri, adeseori foarte primejduite; precum și celor cari în timpul din urmă au contribuit la mântuirea lor de sub stăpânirea streină și la alipirea lor de trupul neamului întreg. În deosebi se cuvine recunoștința neamului și o vecinică pomenire celor ce prin jertfa vieții lor au contribuit la unire sau au apărat în orice chip Basarabia, interesele și hotarele ei, fie ei Basarabeni, fie ostași sau bărbați frunțași din vechiul regat, în frunte cu întregitorul de neam regele Ferdinand I.

Pe vremea unirii eram și eu—deși episcop—totuși rob în altă parte. Ceasul desrobirii se prevedea. Atunci — fiii mei sufletești fărani—mi-au pus întrebarea: „Așa-i Preasfințite, că — jăcând unirea neamului — vom scăpa de toate greutățile? și vom duce un trai ușor în toate privințele“? Eu le-am răspuns: „Da! Vom câștiga cea mai mare comoară, o casă și țară proprie românească, dar — cum de aci înainte țara va fi a noastră—va trebui ca noi înșine să ne îngrijim mai mult ca până acum

de ea; refăcând toate ruinele cauzate de război și să introducem toate îmbunătățirile și să creem toate așezămintele de prapășire pentru un popor. Asta însă va cere muncă și jertfe, pe cari noi Românii trebuie să le facem bucuroși, căci le facem pentru noi și țara noastră, iar nu ca până acum pentru țara altuia“.

În această muncă am avut și avem încă greutăți. Dar să dăm mulțumită lui Dumnezeu, că jertfele ce le facem, le aducem pentru țară proprie, care este și va fi mândria noastră și a fiilor noștri; și că greutățile întâmpinate de noi nici pe departe n'au atins greutățile altora, unde mizeria a ajuns culmi ne mai auzite, încât mamele erau silite de foame, ca să-și mănânce propriii lor copii. Iară cetățenii României de altă limbă asemenea trebuie să adueă cu drag toate jertfele pentru patria comună, care a fost și este cea mai ospitalieră și tolerantă în ciuda tuturor ponegririlor tendențioase și neadevărate, ce se fac în străinătate contra ei. Dacă n'ar fi așa, cum s'ar putea justifica și explica roiul de streini, cari aleargă ca dintr'o atmosferă rece spre pământul nostru, ca spre o rază de soare și căldură, la care — încălzindu-se — nu mai vor să plece? Cetățenii noștri autohtoni de alt neam trebuie să atribue—ca și noi—greutățile mari sau mici și mizeriile trecătoare urmărilor firești ale celui mai mare războiu; și să nu uite, că mai sunt țări unde aceste mizerii și greutăți au fost și mai sunt neasemănat mai mari și mai insuportabile.

În fața greutăților mai ales materiale și în-deosebi în fața trecutului de 100 ani fără duh românesc, strein; Noi trebuie să fim mulțumiți cu ce s'a putut înfrăptui în Basarabia în cei 10 ani din urmă.

Ce enorm câștig este d. e. să vezi azi trei eparhii române cu puternice centre de viață bisericească și culturală și să auzi azi răsunând dela peste 1100 de altare graiul străbun și dulce? Să vezi în locul întunericului de mai nainte, cum 4380 școale primare cu 6897 învățători și cu aproape 300.000 elevi, 63 licee și școale secundare cu 16.000 elevi, 17 profesionale cu 1200 elevi, 4 teologice cu peste 1400 elevi, 7 agricole cu 700 elevi, 11 normale cu 3000 elevi, 14 comerciale cu 1800 elevi etc., luminează în limba națională mintea isteșilor Moldoveni. În fața acestor progrese, odată la zi

să ai un călcăiu de mălaiu și încă trebui să simțești întreagă bucuria acestor drepturi și libertăți, știut fiind ce mare preț pune Românul pe ele în cât un istoric strein spunea despre noi: Poporul acesta s'a luptat în cursul vremurilor mai mult pentru limba sa, decât pentru viață". Și cu drept cuvânt, căci omul trăește nu numai cu pâine, ci și din duhul părinților săi. Peste 10 miliarde lei a cheltuit bugetul Statului în 5 ani pentru școale.

Dar organizația de stat întreagă, de sus până jos cu slujăși români? Fie buni, fie răi, câștigul e mare, căci sunt fiii noștri; și dela noi alărnă, că unde nu avem buni azi, să-i creștem pe viitor, ca să fie toți la locul lor.

Să nu uităm cele 1.098.045 Ha. pământ, intrat în proprietatea a 357.000 locuitori din 1739 sate pe un preț, ce nici nu merită amintit; iar pădurile din câte au scăpat de securea lacomă după câștig sunt supuse unui regim de cruțare crescând prin plantație cu 5483 Ha.

Industria s'a refăcut; organizațiile muncitorești au progresat, mai ales asigurările muncitorilor cu 30.000 membri. Cooperativele au luat avânt, ca număr și ca activ, care în 4 ani s'a ridicat dela 9 la 630 milioane lei. Rețeaua șoselelor s'a întreit

Iar populația în 8 ani a crescut cu 330.000 suflete.

Dar mândria falnicilor feciori Basarabeni, din armata română, care în slujba ei își apără vatra părintească, moșia, mormintele strămoșilor și țara, care-i a lor, ce valoare națională reprezintă?

Cu un cuvânt mai ales în privința bisericească și a culturii românești Basarabia a făcut progrese mai mari, decât ori care altă provincie; iar limba minoritarilor se folosește ca limba de învățământ în 72 școale primare și vr'o 32 secundare.

Conducătorii țării, se nizuiesc, ca — odată învinse greutățile și mizeriile rămase pe urma celui mai mare război al lumii, nu numai la noi ci în toate țările — să găsească și pue la îndemâna tuturor cetățenilor — pe lângă mijloacele culturale — și mijloace bănești mai din belșug și mai estine pentru a porni în viața poporului o activitate mai vie și mai rodnică, care — sporind mereu mereu — va ridica și întări și gospodăriile singuratice și țara, făcându-o tot mai mândră, mai înfloritoare și mai bogată, atât în comori materiale cât și sufletești. Și acesta este nu numai un interes național român, ci și un interes

mondial, căci — precum în trecut principatele dunărene și mica Românie a fost apărătoarea civilizației și a creștinismului —, așa România întregită de azi va fi și mai mult pavăza acestei civilizații și avangarda ordinii și a progresului — democrație — în potriva curenților subversive în aceste părți răsăritene.

Intru a porni pe acest drum de propășire cu pași repezi, ne mai lipsește un lucru: Mai multă frățietate, mai multă bunăvoință și dragoste întru judecarea faptelor publice ale deaproapelui și mai puține interese personale și lăaturalnice în treburile obștești și mai multă solidaritate în muncă pentru propășirea obștească, căci vorba înțeleaptă din bătrâni: «Unde-i dragoste puțină, iute găsești pricină» și unde unii fruntași trag «cea» și ceilalți «hăis», carul treburilor obștești — în loc să meargă pe inima drumului — dă din un șanț în altul; iar dacă toți — cu puteri unite — împing carul în aceeași direcție, progresul trebuie să fie evident și mulțumitor.

Să lăsăm deci vechile păcate, exprimate în cuvintele poetului:

„Pe voi vă nimiciră a pismeii răutate

„Și oarba neunire...

Și să urmărim pildele frumoase ale celor ce-și iubesc țara și neamul mai presus de orice alte considerente.

Grecii vechi aveau odată doi bărbați de mare valoare: Temistocle și Aristide; dar aceștia erau certați, adversari de moarte. Odată au primit amândoi o însărcinare patriotică. Au plecat la drum ca niște muți, uitându-se chiorș unul la celalt. La o vreme poposind pe un bolovan, Aristide zice lui Temistocle: «Știi ce Temistocle? Hai să lăsăm vrajba ce avem între noi pe piatra asta, căci călătorim pentru folosul maicei noastre, a patriei, și — când vom fi isprăvit cu bine și ne vom întoarce — vom vedea ce-o mai fi»... Călăuziți de interesul patriei lor mai presus de orice — așa au și făcut. Și țara a profitat din împăcarea lor.

Urmând asemenea pilde, și fruntașii noștri conducători au datorința sfântă, când e vorba de un interes obștesc, nu să se împiedice unul pe celalt, nu să se înjosească reciproc, ci să întindă mâna la munca comună, ca isprava să fie cu atât mai bună și mai repede.

Cu patriotică bucurie constatăm, că sărbătoarea de azi a încălzit — cum era și firesc — aproape sufletele tuturor; dar dorim

ca și pe viitor frunțașii acestei provincii și toți ceilalți să se lase mai mult căldușiți de învățăturile iertătoare ale mamei biserici; căci atunci mai «uniți în cugete și simțiri» îi vom găsi pe toți împreună și la greul muncii în ogoarele vieții publice. Și — unde va fi armonie și bună înțelegere — nu va lipsi nici ajutorul și binecuvântarea Celui de sus.

În această nădejde biserica-mamă din vechiul regat — în înțelegere cu toți factorii hotărâtori ai țării — a adus cu această ocazie dela Patriarhia română ca dar iubitei Basarabiei — o nouă Mitropolie, ca astfel biserica de aci să lucreze tot mai cu tărie și cu succes pentru dezvoltarea simțămintelor de dragoste creștinească și frățească între toți fiii Basarabiei și cetățenii României, fără deosebire de neam și lege, acum și pururea. Amin.

* * *

Asociația preoteselor aduce mulțumiri Prea Sfințitului Tit. Simeodrea, Preoților și bunilor creștini, cari au vizitat și ajutat Bazarul făcut de Sf. Sărbători.

Mulțumește doamnelor preotese din Târgoviște, celor din jud. Dâmbovița, d-nei Proca din C.-Lung, d-nei Opriș, Popescu Clinceni Ploști, Ionescu Com. Grosu Vlașca, Teodora Copăceanu com. Copăceni Mogoșești, Natalia Pascu, Duțeanu Poenari Mușcel, d-nei Preotese din com. Nedelea Prahova și doamele preotese din București cari au ajutat cu obiecte și bani. Din acest Bazar s'au putut alina multe suferințe, dar destul de puține față de câte nevoi sunt.

Rugăm pe toate surorile preotese să lucreze pentru viitorul Bazar și ori-ce informație să ceară dela d-na Negulescu Biserica Bățiștei București.

* * *

Se aduce la cunoștința c. c. preoți că D-l Va-

sile Georgescu nu este aceeași persoană cu Victor Georgescu (Corbu), căruia i s'a luat dreptul de mai picta biserici.

* * *

Legea pentru regimul cultelor, publicată în Monitorul Oficial No. 89 din 22 Aprilie 1928, reglementează pentru viitor trecerea dela un cult la altul prin art 44 și 45, precum urmează:

Art. 44. — Oricine a împlinit vârsta de 18 ani poate trece dela un cult la altul, observând formele stabilite în această lege.

De acest drept nu beneficiază cei ce suferă de boale cari împiedică libera voință.

Femeile măritate pot să-și schimbe religiunea chiar înainte de împlinirea vârstei de 18 ani

Art. 45. — Oricine, întrunind condițiunile dela articolul precedent, voeste să intre sau să treacă la alt cult, va anunța această intenție, în persoană și însoțit de doi martori, ofițerului stării civile al comunei unde domiciliază,

Ofițerul stării civile va încheia proces-verbal despre declarația de trecere, semnal de cel ce face declarațiunii, preotului căruia aparține declarantul.

Anunțarea trecerii se poate face și în forma unei declarațiuni autentice la judecătorie sau la notarul public și depusă la ofițerul stării civile.

Dacă în termen de 30 de zile dela înștiințarea preotului autorul declarației nu revine asupra ei, trecerea se consideră făcută de plin drept dela această dată.

Ofițerul stării civile va face, în acest caz, modificările cuvenite în registrele respective, va elibera declarantului o dovadă oficială despre trecere, anunțând aceasta atât preotului căruia a aparținut, cât și celui la care a trecut.

Revenirea asupra declarațiunii de trecere se face cu observarea aceluiași formalități.

Formalitățile articolului de față se aplică și aceluia cari vor să părăsească vreun cult fără a trece la altul.

Declarațiunile sau cererile de cari se ocupă acest articol sunt scutite de timbru.

CRONICA EXTERNA

Conferința dela Sofia. — În zilele de 24 și 25 Aprilie a. c., a avut loc la Sofia o conferința a reprezentanților Imcei cu reprezentanții bisericilor ortodoxe. Deși lipsită de caracterul oficialității, totuși această conferință a ținut să formuleze anumite principii de respectarea cărora va depinde un larg concurs din partea bisericii oficiale și cu aceasta — buna dezvoltare a organizațiunilor de tineri creștini din țările ortodoxe.

Inițiativa, tinerii acestei conferințe a avut-o D-nul John Mott, președintele Uniunii Universale a Tinerilor Creștini.

Au participat: a) din partea Imcei: Dr. John Mott, Dr. Davis (Geneva), Dr. Kuhlmann (Paris), Profesorii Radl și Laury (Praga) etc. b) din partea bisericilor ortodoxe: Mitropolitul Ștefan al

Sofiei, Vicarul acestuia Paisie, Profesor Țancoff, preot Tuleșcow, Țwletinow, director general în Ministerul Cultelor (toți din Bulgaria). Din partea bisericii ruse din refugiu: Mitropolitul Evloghie din Paris, prof. Zenkowski și Nikitin. Din partea României: Arhiereul Tit. Targovișteanul și Preot St. Iliescu. Din partea Iugo-Slaviei: Dr. Stoianovici. Din partea bisericii grece urma să sosească prof. Alevizatos. Implicat de cutremur, a trimis în scris opiniunile sale.

Ordinea de zi fusese fixată mai dinainte după cum urmează:

1. Cari sunt serviciile mai însemnate realizate de Imka pentru tineretul din țările cu majoritate ortodoxă?

2. Cari au fost greșelile mai mari, manifestate de Imka în țările Dv.

3) Cari sunt trebuințele din țara D-v, pe cari urmează să le satisfacă Imka.

4. Ce anume principii trebuie să îndrumeze activitatea Imcei, iar țările cu majoritate ortodoxă și de ce metode să se folosească mai mult.

5. Cari sunt serviciile mai importante pe cari Ortodoxia poate să le ofere Imcei așa încât să-i îmbogățească viața și să-i asigure influența în mijlocul tineretului.

S'au ținut în total 4 sedințe, prezidate de Iohn Mott.

La începutul primei sedințe, *Mott* a vorbit aproximativ următoarele cuvinte:

„V'am rugat să veniți la această conferință, în mod neoficial, pentru că împreună să ne sfătuim cum s'ar putea ca biserica ortodoxă să conlucreze cu noi pentru educarea tineretului în spirit creștin.

Ortodoxia are o mare m'siune în această lume.

Ea ascunde în sine forțe spirituale însemnate, valori ce trebuiesc opuse numaidecât puterilor distrugătoare din vremea de față. Puterea de a aprofunda problema de ordin spiritual superior, hotărârile sinoadelor ecumenice atât de precise și clare, serviciul liturgic, muzica din biserică, misticismul și viețile sfinților, toate acestea sunt valori cu cari putem câștiga tineretul pentru Hristos — bogății pe cari trebuie să le sădăm nu nu numai în inima tineretului ortodox, ci și în inima tineretului de pretutindeni, din întreaga lume.

Nadăduesc, că Bunul Dumnezeu ne va ajuta să găsim acele legături cari vor uni Imka și Biserica pentru binele tineretului.

Mitropolitul Ștefan urează bun sosire oaspeților. Se scuză că nu va putea lua parte la toate sedințele. Deceagă pe Vicarul său Paisie, să-i ție locul.

Se trece la ordinea de zi.

Primul punct. — *Țankow*, *Zenkowski* și *Nikitin* consideră drept merit al Imcei: scopul frumos al organizației, metoda nouă de lucru și spiritul de camaraderie ce domnește între membrii Imcei. „Contactul cu membrii de altă confesiune, zice *Nichitin*, ne-a învățat să iubim și să apreciem cum se cuvine ortodoxia noastră“.

Al doilea punct. *Iohn Mott* invită pe toți să spună greșelile Imcei fără niciun înconjur. „Cel mai bun amic al meu este acela care îmi va spune greșalele“.

Prof. Zenkowski remarcă două greșeli: a) *Noțiunea de biserică* pentru noi ortodocși are un înțeles diferit de cel susținut de conducătorii Imcei, chemați să lucreze în mijlocul nostru. Ortodoxia nu poate primi ceva strein de tradiția bisericii. Cu ocazia studiilor biblice, s'a remarcat un spirit individualist și raționalist strein ortodoxismului. Chiar lipsind tendința de prozelitism, tineretul rus este inclinat să adopte metoda de interpretare protestantă. Metoda adusă de secretarii americani nu corespunde metodei întrebuițate de biserica ortodoxă. — b) Sensul strimț al cuvântului „*Interconfesionalism*“. Noi ortodocși stăm pe terenul confesional pe care vrem

să-l dezvoltăm și să-l aprofundăm. Chestiunile dogmatice nu sunt pentru noi ceva accesoriu. Se poate așa, sau altfel? Nu! Dogmele alcătuiesc temeiul confesiunii noastre. Singurul principiu confesional a dat roade în cercurile de studii biblice ruse. De aceea cuvântul interconfesionalism, pentru noi ortodocși, însemnează: iubire și simpatie și nici decum admiterea unui minimum de credință.

Prof. Țancov. a) În Imca din Bulgaria s'a căutat a se da tineretului un minimum de credință. Maximum, adică dogma, a fost neglijat. De aci impresia că educația religioasă din Imca prezintă un caracter supra, ori a-confesional b) Noi ortodocși susținem, că nu poate exista confesiune în afară de biserică. Confesiune și biserică sunt două noțiuni strâns unite. Cei dela Imca se pare, că au rămas cu confesiunea și au neglijat biserica. c) Nu concepem educația religioasă pentru tineretul nostru, fără să existe în prealabil o înțelegere cu biserica oficială. Nu vrem să tiranizăm minoritățile confesionale care sunt liber să-și creeze grupuri aparte.

Între timp s'osește *Mitropolitul rus Evlogie*. I se dă cuvântul. — «Regret că am întârziat. Socot însă, că și cel sosit mai la urmă își va lua plată sa. Sunt de mult timp în contact cu lucrul Imcel. Experiența mă obligă la o adâncă recunoștință față de această asociație. Tineretul nostru este entuziast. De multe ori se manifestă contra sau în afară de biserică. Am avut, la început, temere. Venise la mine D I Kuhlman. Mi-a propus, să adunăm tineretul rus. S'a format o colonie. Recreația fizică a mers paralel cu cea spirituală, ultima condusă de un preot rus destoinic, delegat de noi. De aci înainte ni s'a spulberat orice temere. Am devenit prietenul devotat al Imcei. Conștiința episcopală mă obligă să afirm, că de 7 ani încoace, de când tineretul nostru lucrează în Imka, nu am avut de remarcat niciun incident. Tineretul nostru rus s'a legat din ce în ce mai mult de Hristos și de biserică. Din indiferenți, au devenit creștini drept credincioși. Acel care aduc reproșuri Imcei nu cunosc în de ajuns psihologia tineretului și nici spiritul acestei asociații. Invinuirile aduse le-am considerat uneori drept scrupulozități cari neglijează esențialul. Privesc cu încredere dezvoltarea Imcei. Binecuvântarea lui Dumnezeu să fie asupra tineretului și asupra conducătorilor acestei asociații.

Iohn Mott mulțumește înaltului Prelat pentru cuvintele rostite din inimă, cari au avut darul să meargă drept la inimă. Dat fiind faptul că înaltul Prea Sfințitul ne-a vorbit din experiență și privind totdeauna la ținta superioară ce ne-a adunat aci, socot că vom ajunge la bun rezultat.

Se continuă discuția asupra punctului 2.

Kuhlmann. Recunoscând observațiile antevorbitorilor, spune că Imka venind să acționeze în lumea ortodoxă nu a găsit la început secretari cari să întrunească cele 2 condițiuni: ortodocși desăvârșiți și cunoscători ai metodei de lucru întrebuițată de Imka. A fost necesar să se ia secretari trecuți prin școala misionară protestantă.

Punctul 3 este lăsat la o parte.

Punctul 4 și 5 discutate împreună.

Nickitin. Ar fi ideal dacă în acelaș grupă ar putea participa: ortodocși, protestanți și catolici, așa cum cere principiul interconfesional. Din punct de vedere practic lucrul acesta este irealizabil. Se impune crearea de grupe speciale pentru ortodocși, cu viață internă absolut liberă. Tinerii aceștia vor chema pe preotul ortodox când vor crede de cuviință. Pot alege pe orice sfânt drept patron al grupului lor. Într'un cuvânt vor fi liberi să trăiască ortodoxia în toată deplinătatea ei. Pentru minoritățile confesionale se impune grupuri aparte.

Davis întreabă dacă în diferitele țări ortodoxe există sau nu grupuri mixte, ori numai ortodoxe. Se constată că mai în toate țările ortodoxe există numai grupe pur ortodoxe.

În sensul în care a vorbit *Nikitin* s'au rostit și *Zenkowschi*, *Țancov* și *Mitropolitul Paisie*.

— *Arh. Tit Sîmedrea:* Principiul de bază al *Imcei* este educația religioasă. Este nevoie să accentuăm încăodată acest lucru fiindcă adeseori se uită. Admițând această bază avem un teren în care ne putem înțelege. La început, *Imca* a lucrat în țări în cari erau reprezentate 2-3 confesiuni creștine în proporții egale sau diferite. De aci nevoea fixării principiului interconfesional. Tot de aci și trebuința unei anumite metode. *Imca* însă a venit să lucreze și în țări cu contururi confesionale diferite, în țări cu marea majoritate ortodoxă. Au venit cu vechea mentalitate și metodă. Se impune o revizuire și o adaptare. În România s'a și produs această revizuire. Există la noi 3 asociații de această natură: *I. M. K. A.*, *I. W. K. A.*, și asociația studenților creștini. Prima sosită la noi a fost *I. W. K. A.* Față de această organizație, la început, biserica oficială a păstrat stricta neutralitate. Mai târziu ne-am amestecat. După 5 ani de lucru *I. W. K. A.* se găsește acum în mâini românești, având totdeodată un caracter pur ortodox și național. Studenții sunt pe punctul de a urma exemplul *Imcei*. Nu mă îndoiesc, că și cu *Imca* vom izbuti să procedăm la fel.

Imca nu este o asociație profesională sau de teologi. E pur și simplu o grupare de tineri cari se străduiesc să trăiască potrivit cu principiile creștine, iată prieteni, buni cetățeni, buni creștini, iată scopul *Imcei*. Tinerii aceștia însă sunt legați de tradiția țării. Trăiesc cu un tezaur sufletească vechiu de 2000 de ani. Fii ai bisericii strămoșești, botezați după obiceiul confesiunii lor, au posibilitatea să ajungă suprema treaptă a sfințeniei. Toate acestea sunt lucruri de care trebuie să se țină seama. Se impune deci o derogare dela principiul general al *Imcei*, lucru ce a mai avut loc în cazul constituirii Federației balcanice a studenților.

În ceea ce privește *minoritățile confesionale* trecutul Românilor dă o bună garanție pentru viitor. Am primit și am respectat totdeauna minoritățile confesionale și naționale venite la noi. Nimic și nimeni nu împiedică ca alături de o *Imcă* ortodoxă să trăiască ori care altă grupare aparținând altei confesiuni.

Pentru *Imca* să se bucure de sprijinul bisericii ortodoxe oficiale este suficient să solicite ierarhilor noștri persoane competente cărora să

li se dea posibilitatea să lucreze liberi în aceste cercuri și în deplină înțelegere cu secretarii *Imcei*.

Imca este o societate laică. Pe laicii aceștia, să nu mi se ia în nume de rău, îi considerăm drept voluntari ai bisericii. Lucrul lor este prețios. Chestiunile de detaliu să fie lăsate în seama organizațiilor locale.

Iohn Mott caracterizează discursul Prea Sfințitului Tit astfel: cu miez, bogat în învățăminte, profetic.

Se numește un comitet restrâns care să formuleze înscris hotărârea conferinței

În ziua următoare s'a discutat textul hotărârei. Au surverit mai multe modificări de formă.

Când a fost vorba de propuneri generale Prea Sfințitul Tit și-a exprimat dorința ca viitorii secretari ai *Imcei*, destinați țărilor ortodoxe, să fie obligați a face studii în Institutul Teologic Rus din Paris. *Iohn Mott* a găsit că, aceasta este o părere excelentă și a promis, că pe viitor se va îngriji ca în țările catolice să fie trimiși catolici, în cele ortodoxe — ortodocși etc.

Membrii conferinței au hotărât în unanimitate următorul:

Acord intervenit între reprezentanții Bisericii ortodoxe și Comitetul universal al Asociațiilor Tinerilor Creștini.

Ca urmare a schimbului de vedere extrem de fecund asupra nevoei unei extensiuni și a unei dezvoltări a A. T. C. în țările ortodoxe, potrivit principiilor acceptabile de o parte și de alta, reprezentanții Bisericii ortodoxe și ai Comitetului universal al A. T. C. deliberând la Sofia, Bulgaria în 24 și 25 Aprilie 1928, într'o adunare fără nici un caracter oficial, mănăți de o adâncă dorință de lucru în comun, uniți pentru o strânsă legătură de fraternitate creștină, au convenit să recomande autorităților respective, ca să aprobe acordul și următorul program de lucru:

1. Recunoscând independența și autonomia A. T. C. se înțelege că în țările cu majoritate ortodoxă lucrul A. T. C., se va face în armonie cu principiile Bisericii ortodoxe și cu sfatul Șefilor ei.

2. Pentru a asigura aceasta strânsă legătură și colaborarea în lucrul A. T. C. și în deoseb în lucrarea religioasă, e necesar ca bărbați speciali calificați să facă parte din principalele consilii de administrație, aleși regulat de către membrii A. T. C. și cunoscuți ca fiind acceptabili Șefilor Bisericii. În ceea ce privește alegerea de secretari s'a înțeles că vor fi consultate și Căpeteniile Bisericii.

3. Faptul de a se organiza în grupe și în frății ortodoxe e recunoscut ca fiind de vitală importanță pentru aprofundarea (formării creștine) a membrilor Asociațiilor. În cazul când grupele de tineri încă n'ar fi gata să participe la un program de lucru net religios sau confesional, trebuiesc aflate metode speciale de lucru în stare să îndrepteze tineretul către o viață spirituală mai intensă și mai activă în Biserică. Se înțelege că membrii celorlalte confesiuni sunt liberi să alcătuiască grupe analoge.

Toate aceste grupe trebuiesc să fie părți organice ale unei Asociațiuni creștine și are datoria,

prin urmare, să evite orice atitudine ostilă a uneia contra celeilalte.

4. Grupele ortodoxe sunt deschise tinerilor neortodoxi cari se interesează de ortodoxie, și tot așa grupele neortodoxe sunt deschise tinerilor ortodoxi cari se interesează de subiectele ce se tratează acolo.

5. Orice proselitism printre grupe și în lucrul A. T. C. trebuie combătut cu energie.

6. În grupele ortodoxe interpretarea Sf. Scripturi trebuie să se facă în desăvârșită armonie cu doctrină Ortodoxă și e recomandat ca lucrarea să nu se oprească numai la învățămintele morale ale Scripturii și la aplicațiunea lor, excluzând proplemele dogmatice și de doctrină precum și Tradițiunea Bisericii. Se înțelege că grupele neortodoxe au de asemenea toată libertatea de a urma în lucrul lor metode ce le sunt conforme.

7. Lucrarea generală a A. T. C.-învățământ, cultură fizică, viață recreativă, precum și opera generală de apologetică e liberă spre a putea participa toți fără discriminare în cea ce privește confesiunea.

8. S'a recunoscut și d'o parte și de cealaltă că nici o anunțare de principii generele ne poate să prevadă toate situațiunile posibile, și prin urmare, s'a convenit că toate problemele viitoare vor fi considerate în același spirit de încredere și de bună voință care a caracterizat adunarea prezentă. Spre asigurarea continuării unei bune înțelegeri mutuale, și pentru a întări o colaborare rodnică s'a recomandat ca Comitetul Universal al A. T. C. să aranjeze consultațiuni la fel cu cea de acum cel puțin din doi în doi ani cu scopul de a elabora programul său de acțiune cu șefii Bisericilor ortodoxe.

Cuvânt de închidere.

Iohn Molt: Ajungând la sfârșit se impune, să adăogam câteva cuvinte. Nimic nu m'a impresionat mai mult decât obiceiul Ortodocșilor de a se saluta cu: „Hristos a înviat!”. Ași dori ca și Catolicii și Protestanții să aibă acest obicei. Dacă Hristos a înviat, este viu. Dacă trăește, se găsește în mijlocul nostru. Am avut senzația prezenței lui la noi. Grația lui Dumnezeu și lumina Sfântului Duh s'a manifestat în înțelegerea unanimă la care am ajuns. Mă întreb, ce anume urmează să facem, ca unirea la care am ajuns să se mențină și în viitor. Sinceritatea și po-căința ajută la păstrarea acestei uniri. Războiul unește pe toți fiii țării împotriva dușmanului comun. De ce să nu ne unim și noi cu toții în fața binelui suprem? Lucrul creștinului este foarte greu acum Greutatea provine din partea dușmanului din interior. Creștinul nu se hotărăște să aplice principiile evanghelice. Aici e prima cauză a răului. Să ne rugăm ca să izbutim a fi întotdeauna uniți. Și Hristos s'a rugat pentru noi să fim una. „Hristos a înviat!” Hristos e viu, ne iubește, este aproape de noi.

Mitropolitul Ștefan: Am rămas adânc mișcat de cuvintele Doctorului Mott și de rezultatele conferinței pe cari le subscriu de 100 de ori. Într'adevăr a fost un lucru condus de Duhul Sfânt. Rezultatele acestei mici conferințe vor

avea o însemnătate capitală pentru biserică și tineretul ortodox. Lucrul conferinței evită toate neînțelegerile de până acum privitoare la Imca.

Prin această osociație există posibilitatea ca frumusețea lucrurilor din ortodoxie să se vadă și în întreaga lume.

Hotărârile conferinței ne dau drept, să credem într'o perfectă înțelegere a tineretului de pretutindeni păstrând însă fiecare eul său intern.

Rezultatul acestei conferințe nu este altceva decât rezultatul iubirii ce D-voastră, D-le Mott, apostolul creștinătății, nutriți pentru biserica ortodoxă.

Conferința a fost condusă într'adevăr de Hristos cel înviat.

Suntem veseli că aceste hotărâri au fost luate în orașul nostru, în care pe vremuri. Atanasie a fost absolvit de învinuirile arienilor.

Față de tot ce ați făcut și faceți pentru tineret pe care vă străduiți a-l aduce la picioarele lui Hristos, datorez adâncă mulțumire.

Dumnezeu să vă binecuvinteze.

Preot ȘTELIAN ILIESCU

PAROHII VACANTE

Se publică concurs pentru ocuparea postului de preot paroh de la parohia Tufeni pe ziua de 1 Mai 1928.

Parohia are 450 familii cu 1800 suflete, și de ea mai aparține încă un cătun cu 70—80 familii.

Biserica parohială de lemn în stare rea. Casă parohială n'are.

Biserica are 13 Ha. pământ arabil.

Beneficii: a) Salariul potrivit gradului de studii, b) Venitul epitrahilului cifrat la 8000 lei anual, c) Folosința în mod gratuit a 8½ ha. pământ, iar plusul se închiriază la licitație publică.

Indatoriri: Cele cerute de Sf. Canoane, legile și regulamentele bisericesti.

Cererile însoțite de acte și memorii se înaintează serviciului protopopesco, care la timp se va da cursul legal.

Protopop: Icon. FLORU IONESCU

BIBLIOGRAFIE

Au apărut ultimele 3 fascicule din lucrarea părintelui I. Mihălcescu „Dogma Soteriologică”. Cu acestea s'a complectat volumul, care cuprinde peste 300 de pagini și tratează despre: Persoana Răscumpărătorului, opera de răscumpărare, despre harul dumnezeesc, credință și faptele bune, despre biserică, despre sfintele taine în general și despre fiecare sfântă taină în parte. Chestiunile sunt destul de pe larg tratate. Astfel despre Sfânta Impărtășire — subiectul care s'a dat spre tratare preoților în apropiatele conferințe pastorale — se vorbește pe 83 de pagini.

Se găsește de vânzare la Tipografia Cărilor Bisericești, Strada Principatele Unite 60 și la librăria Pavel Suru, Calea Victoriei 85. Costă 140 lei.